

Philippe Creijthton (Houthof Buruma): 'De zin van mijn bestaan: anderen helpen'

14/04/2015

Hartelijk welkom,

Toen ik net als advocaat was begonnen bij Houthoff, dat was 27 jaar geleden, kwam een van de oudste compagnons een keer mijn kamer binnen. Het was de winter van '88-'89. Hij droeg wat wij toen een spencer noemden, een trui zonder mouwen. Hij liet zich, zelf komende uit een gegoede familie, erop voorstaan dat hij zuinig leefde. Ter illustratie daarvan kwam hij mij en mijn kamergenoot uitleggen dat hij winter- en zomerhemden had. Zomerhemden waren gewone overhemden en winteroverhemden waren overhemden die eigenlijk te klein waren. Op dat moment deed hij zijn spencer omhoog en zagen wij dat zijn overhemd openstond, gespannen om zijn omvangrijke buik. Wij barstten in lachen uit en hij had er zelf veel schik in om ons, de 'jongelui', dit verhaal te vertellen. Het geeft maar aan hoe anders de codes en mores in de advocatuur toen waren in vergelijking met nu. Nu zijn het volgepakte kantoren op de Zuidas waar kleermakers uit HongKong af en aan rennen om iedereen van overhemden te voorzien, op maat gemaakt.

Achteraf realiseer ik mij ook dat dit de eigenheid en onafhankelijkheid van deze advocaat typeerde. Hij was een echte oude rot in het vak, een klassieke verzekeringsadvocaat, die honderden schadezaken per jaar behandelde voor een aantal verzekeringsmaatschappijen. Helemaal niet een bijzondere, aansprekende praktijk, maar hij deed het met veel plezier tot zijn pensionering op 70-jarige leeftijd. Het was zijn keuze om deze praktijk zo te doen. Hij stond daardoor volledig in zijn kracht en werd alom gerespecteerd.

Dat was de advocatuur waarin ik begon. Mijn eigen weg heb ik pas gaandeweg gevonden en ik heb in al die jaren vooral geleerd dat keuzes maken vaak moeilijk, maar ook zo belangrijk is. Ik houd anderen regelmatig voor dat geen keuze maken ook een keuze is. Maar hoe heb ik dat eigenlijk zelf gedaan, keuzes gemaakt?

De eerste grote keuze waarvoor ik in mijn carrière kwam te staan was of ik partner bij Houthoff wilde worden of niet. In die tijd, midden jaren '90 werd dat meestal na 6-7 jaar beslist.

Tegenwoordig duurt dit wel een jaar of tien. Ik werkte in die jaren voor een van de vooraanstaande procesadvocaten van Nederland. Ook hij was een klassieke advocaat met een enorme juridische kennis en ervaring. Ik voelde mij niet zo'n jurist als hij. Ik deed altijd allerlei zaken erbij, zoals commissies en besturen binnen en buiten kantoor. Ik had destijds een beeld van de partners die mij ontzag inboezemden, altijd maar werken in al die dossiers, avonden, weekenden lang. Het leek me veel te eendimensionaal. Ik begon om mij heen te

2/6 005/7568873.1kijken naar alternatieven waarin ik veel meer van mijzelf kwijt kon: organiseren, verbinden, leiding geven. En bij Houthoff vroegen zij zich af wat ik nu eigenlijk wilde en: nee, zij zagen mij niet als partner in de verzekeringspraktijk.

Ik vertrok uit de advocatuur en ik werd bedrijfsjurist bij de NS. Dat was aanvankelijk wel een cultuurschok: ik was naast de directie zo ongeveer de enige in pak en als bedrijfsjurist ben je een staffunctionaris die niet in de 'core business' zit. Veel gelijkgestemden trof ik daar niet aan. Wel genoot ik van de vrijheid van de ATV-dagen en de overzichtelijke werktijden. Gaandeweg begon het echter te knagen: ik miste de intellectuele uitdagingen van de advocatuur, de wereld van professionals met inspirerende collega's, het op je tenen lopen.

Ik kwam weer in contact met een paar partners van Houthoff. Zij wilden mij graag terug en ik koos ervoor, en dat was de tweede grote keuze in mijn carrière, om daar alsnog volledig op in te zetten. Kort daarna werd ik alsnog partner van Houthoff. Er was één groot verschil met daarvoor: niet alleen had ik nu wel het commitment, maar ik was door mijn uitstap naar het bedrijfsleven vooral op eigen benen komen te staan. Ik was nu in staat mijn praktijk op mijn eigen manier te doen en op te bouwen. Niet meer op de klassieke manier, gefocust op stapels dossiers en alles zelf doen. Ik bouwde een praktijk op door de goede mensen om mij heen te verzamelen en meer klantgericht met teams te gaan werken.

Wat ik in mijn eerste periode in de advocatuur als beperking had ervaren, bleek nu al snel een voordeel te zijn. Besturen en organiseren werd ineens een 'asset'. Ik kwam in allerlei bestuurlijke rollen waaraan in een kantoor dat inmiddels vijf keer zo groot was geworden veel behoefte bestond. De snelle ontwikkelingen in de advocatuur zorgden ervoor dat ik me er juist volledig in thuis voelde. De zaken werden alsmaar groter en complexer, het kantoor werd meer een echt bedrijf en ook de buitenwereld, onze cliënten, veranderden en werden steeds veeleisender, alles moest steeds sneller en 24/7. Alle kantoren zaten weliswaar nog in hun glazen 'ivoren torens' hier aan de Zuidas, maar de dagelijkse

werkelijkheid was en is dat advocaten niet meer rustig kunnen wachten tot de zaken vanzelf komen. Zij zijn veel meer bezig met hun cliënten.

Mijn eigen ontwikkeling in de praktijk en binnen kantoor leidde ertoe dat ik in 2007 managing partner werd. Ik ben dat vijf jaar geweest. Ik zocht de verantwoordelijkheid op. Het bood mij de mogelijkheid allerlei nieuwe dingen te leren en verder te groeien.

Mijn praktijk tot dat moment bestond vooral uit het behandelen van zaken voor vrije beroepsbeoefenaars die claims of klachten kregen. Voor elke vrije beroeper, of het nu een arts, een notaris of een advocaat is, is een klacht of een schadeclaim een pijnlijke en 3/6 005/7568873.1bedreigende situatie. Op dat moment kon ik hen als vertrouwenspersoon en met mijn juridische kennis bijstaan en dat gaf mij veel voldoening. Het besturen van een kantoor was voor mij deels hetzelfde: als bestuurder zet je met de partners een koers uit en vervolgens help je iedereen om datgene te doen wat nodig is om de gemeenschappelijke doelen te bereiken. Een visie ontwikkelen en mensen verbinden om het beoogde resultaat te bereiken, dat is voor mij de kern van leiding geven.

In mijn ervaring kun je daarin alleen succesvol zijn als je zelf bereid bent stappen te zetten buiten je 'comfort zone'. De groei van de organisatie is alleen mogelijk als je zelf ook groeit en een persoonlijke ontwikkeling doormaakt. Niet alleen kun je alleen op die manier een inspirerend voorbeeld zijn voor de mensen in je organisatie, maar ook is dat de manier om jezelf elke keer weer op te laden. Je moet regelmatig 'herbronnen', zoals ik dat noem. Je kunt dat op verschillende manieren doen.

In mijn bestuurstijd deed ik dat 'herbronnen' ook met inspirerende activiteiten buiten kantoor. Bijvoorbeeld met een initiatief zoals Jinc waar we onze maatschappelijke betrokkenheid mee konden invullen. Jinc is een organisatie die kinderen die daarvoor normaal gesproken niet de mogelijkheid hebben, in contact brengt met het bedrijfsleven. Via Jinc gaven wij kinderen van overwegend zwarte scholen sollicitatieles. Dat waren verrijkende ervaringen, niet alleen voor hen, maar ook voor ons. Het beantwoordde aan mijn en onze wens om ook op andere manieren betekenisvol voor de samenleving te zijn, hoe bescheiden ook. Ik genoot bij die sessies van de sprankeling in de ogen van de kinderen en het potentieel dat daaruit sprak.

Daarnaast ben ik acht jaar bestuurslid van KWF Kankerbestrijding geweest. Een prachtige organisatie met zeer betrokken werknemers en een veelvoud aan vrijwilligers. De inzet voor een goed doel gaf mij de voldoening ook met andere dingen bezig te zijn dan met geld verdienen in de corporate wereld van de Zuidas.

Na mijn bestuursperiode stond ik opnieuw voor een belangrijke keuze; De vraag was hoe ik verder wilde. Ik had bijna geen praktijk meer. Ik moest mezelf opnieuw uitvinden en ging met sabbatical om te 'herbronnen'.

'Herbronnen' doe je zowel intern als extern. Externe inspiratiebronnen kunnen bijvoorbeeld zijn boeken, films en documentaires. Die kunnen inspireren en inzicht geven. Intern gaat het meer om het opzoeken van je drijfveren, van wat je echt belangrijk vindt en wat je echt wilt.

Voor mij zijn de externe inspiratiebronnen niet juridische boeken of managementboeken, maar boeken, films of documentaires die aan essentiële of universele vragen en thema's raken zoals liefde, vriendschap en de verbondenheid met de samenleving, die zin en betekenis aan je leven geeft.

Een boek dat mij in die periode enorm heeft geraakt is 'Het verhaal van een Duitser' van Sebastian Haffner uit 1939. Daarin beschrijft hij de ontwikkeling van Nazi-Duitsland aan de hand van persoonlijke ervaringen als kind, rechtenstudent en rechter in opleiding. Hoe het nazisme de samenleving langzaamaan vergiftigt en uiteindelijk ook ingrijpt in persoonlijke verhoudingen en relaties. Hoe verbindingen in de samenleving worden afgebroken en mensen volledig op zichzelf worden teruggeworpen en hoe normen en waarden langzaamaan overboord raken. Dat deed mij beseffen hoe we ook in deze tijd waarin allerlei vanzelfsprekendheden niet meer vanzelfsprekend zijn, alert moeten zijn om dit soort vergiftiging van onderlinge verhoudingen in de maatschappij te voorkomen en de verbinding met elkaar te blijven maken. Dit is in de huidige wereld vol met disrupties op allerlei fronten weer een hoogst actueel thema. Aanvankelijk was ik weken door dit boek van Haffner uit het veld geslagen, maar gaandeweg motiveerde het mij juist om de verbindende rol te spelen die ik graag heb, zowel privé als in mijn werkomgeving.

Eenzelfde ervaring had ik bij de Deense film 'Jagten'. Die gaat over een onderwijzer in een klein dorpje die ten onrechte wordt verdacht van ontucht met een leerling. Hartverscheurende beelden van iemand die plotseling niet meer wordt vertrouwd, iedereen laat hem links liggen. Die film laat zien hoe wankel het evenwicht is dat nodig is om groepen mensen en samenlevingen goed te laten functioneren. Ik werd echt boos en voelde de machteloosheid van de man. Ik realiseerde me weer hoe belangrijk het is dat mensen het voordeel van de twijfel krijgen zolang het tegendeel niet vast staat. Dat is ook een van de kerntaken van de advocatuur.

Het 'herbronnen' gaat ook over je persoonlijke ontwikkeling en de energie die je aanboort om nieuwe richtingen in te gaan. Het gaat om 'back to the basics' om als het ware weer 'rond' te worden in je energie, zonder de verspilling daarvan aan zaken die je eigenlijk niet of niet meer wilt.

Voor mij zijn twee momenten daarin heel belangrijk geweest: een bezoek aan Antarctica tijdens mijn sabbatical en een trail in de wildernis van Zuid-Afrika.

Mijn reis naar Antarctica was een lang gekoesterde wens. Die had ik al op de middelbare school. Die reis vanuit het zuidelijkste puntje van Zuid-Amerika was in alle opzichten mooi en indrukwekkend. Je kunt erover lezen, je kunt films kijken, maar er 'zijn', dat is iets anders. Die ervaring raakte mij in mijn ziel. De enorm ruige zeeën waar we doorheen voeren, de eindeloze sneeuwvlaktes van Antarctica en de verbazingwekkende dierenwereld. De enorme
5/6 005/7568873.1gletsjers die met donderend geraas afbreken in zee, maar ook de pinguïnkolonies, duizenden soms tienduizenden pinguïns op rotsen boven de ijskoude zee. Vooral ook de walvissen die Antarctica tijdens de zomer gebruiken als voedselgebied alvorens ze weer duizenden kilometers afleggen naar het Caribische gebied om daar te paren. Het wonder van de natuur heb ik van dichtbij ervaren toen we varende in een rubberbootje op enkele meters afstand een twaalf meter lange walvis boven zagen komen. Hij zwom om ons bootje heen klepperend met zijn vinnen, kennelijk van plezier of nieuwsgierigheid. Op Antarctica realiseerde ik mij ten volle dat wij mensen slechts een klein onderdeelje zijn van een reusachtig complex en mooi systeem. Dat maakte mij nederig en tegelijk heel blij. Het was voor mij een fysieke ervaring die ik spiritueel, religieus zou willen noemen. Het raakte voor mij aan het mysterie van het leven.

Mijn tweede spirituele ervaring in die periode was in de wildernis van Zuid-Afrika. Ik was daar met de Foundation for Natural Leadership op een trail van zes dagen met een groepje mannen en twee gidsen, zonder communicatiemiddelen, slapend in de open lucht en met alles wat we verder nodig hadden in onze rugzak. Waarlijk 'back to basics' dus. Na drie dagen heb ik 36 uur alleen doorgebracht, ook nog eens zonder eten: 'a vision quest'. En een 'vision', een visioen diende zich ook echt aan. Dat visioen ging niet over werk en samenleving, iets wat je zou verwachten met de vragen die ik op dat moment had. Dat visioen ging wel over mijn vrouw en mijn drie dochters en het geluk dat ze voor mij betekenen. Die ervaring maakte dat mijn energie weer in volle omvang ging stromen. Ik realiseerde mij ook dat de natuur voor mij een bron van energie en kennis is.

Als ik mij open stel voor de symboliek en de kracht van de natuur, dan voel ik de inspiratie die leidt tot de antwoorden op mijn vragen. Die ervaring tijdens mijn 'vision quest' leidde er toe dat ik andere, mijn aan werk en maatschappij gerelateerde vragen, plotseling wel kon beantwoorden. Mijn energie was weer 'rond' en daardoor was ik in staat keuzes te maken. En met die energie en die keuzes openden zich nieuwe wegen, mensen kwamen naar mij toe met nieuwe initiatieven en ideeën. Ik kwam weer in de positieve flow waarin ik ook tijdens mijn bestuursperiode regelmatig had gezeten.

Voor mij werd duidelijk dat de kern en de zin van mijn bestaan was en is dat ik graag andere mensen wil helpen. Dat doe ik nog steeds als advocaat, maar ik wil mensen ook helpen in hun ontwikkeling, helpen met keuzes maken. Ik ben een intensieve coachopleiding gaan volgen en ben mensen gaan coachen, zowel binnen als buiten kantoor. Dit was niet een keuze gebaseerd op een rationele optelsom, maar op basis van mijn 'inner truth', zoals mijn coachopleider Cherie Carter-Scott dat noemt. Daarmee heb ik weer het gevoel betekenis te hebben voor mijn omgeving, thuis en op mijn werk, de betekenis die mij de voldoening geeft die ik zoek.

Ik heb u vandaag iets willen vertellen over de kracht van het keuzes maken en de noodzaak van het regelmatig 'herbronnen'. Dat is niet alleen nodig om een succesvol leider te zijn. Voor ieder van ons kan dat helpen een betekenisvol leven te leiden. Ik hoop dat u daar voor uzelf weer nieuwe inspiratie uit put.

Hartelijk dank voor uw komst en uw aandacht.